धायः, [1]हित्रिमम् [A] धापः, धित्सः, देधीयः ;
धातुम्, धापयितुम्, धित्सितुम्, देधीयितुम् ;
हितिः, [2]अभिधा- [3]श्रद्धा, [B]उपधा, धापना, धित्सा, देधीया ;
प्रणिधानम्-अपिधानम्- [4]पिधानम्, धापनम्, धित्सनम्, देधीयनम् ;
हित्वा, धापयित्वा, धित्सित्वा, देधीयित्वा ;
[5]प्रधाय-निधाय, प्रधाप्य, प्रधित्स्य, प्रदेधीय्य ;
[6]घृतनिधायं निहितं [जलम्], [7]गोत्राभिधायम्, [C]
धायम् २, } धापम् २, } धित्सम् २, } देधीयम् २ ; }
हित्वा २, } धापयित्वा २, } धित्सित्वा २, } देधीयित्वा २ ; }
[8]धातुः, [9]कर्कन्धूः-शकन्धूः-दिधिषूः, [10]धानकः, [11]निधनम्-धनम्,

---

1. 'द्वितः क्त्रिः' (3-3-88) इति क्त्रिप्रत्यये, तेन निवृत्तम् इत्यर्थे, 'क्त्रेर्मम्नित्यम्' (4-4-20) इति मप्प्रत्यये, हिभावे च रूपमेवम्।
2. 'आतश्चोपसर्गे' (3-3-106) इत्यङ्।
3. 'श्रद्दन्तरोरुपसर्गवद्वृत्तिः' (वा. 1-4-59) इति वचनादुपसर्गभावेऽङ्।
4. अपिपूर्वकात् धाञो ल्युटि 'वष्टि भागुरिरल्लोपमवाप्योरुपसर्गयोः।' इति वचनात् अपिघटिताकारस्य लोपे पिधानम् इति भवति। अन्येषां मते तु अपिधानम् इत्येव।
5. 'न ल्यपि' (6-4-69) इतीत्वनिषेधः। 'अन्तरङ्गानपि विधीन् बहिरङ्गो लुग् बाधते' (परिभाषा 53) इति न्यायात् पूर्वमेव ल्यपः प्रवृत्त्या तादिकितोऽभावात् न प्रकृतर्हिरादेशः।
6. 'उपमाने कर्मणि च' (3-4-45) इति णमुलि युगागमे, अस्य कषादित्वात् 'कषादिषु यथाविध्यनुप्रयोगः' (3-4-46) इति पूर्वप्रयुक्तधातोरनुप्रयोगः।
7. 'द्वितीयायां च' (3-4-53) इति णमुल्। अत्र सूत्रे पूर्वसूत्रात् 'परीप्सायाम्' इति नानुवर्तते इति पदमञ्जर्यादौ स्पष्टम्।
8. औणादिके [द. उ. 1-122] तुन्प्रत्यये रूपम्। दधात्यर्थम्, धीयतेऽस्मिन्नर्थ इति वा धातुः=शब्दप्रकृतिः, पर्वतनिम्नावो वा।
9. कर्कं दधातीति कर्कन्धूः=बदरीवृक्षः। 'अन्दूदम्भूजम्बूकफेलूकर्कन्धूदिधिषूः' [द. उ. 1.176] इति कूप्रत्ययान्तो निपातितः। एवं शकन्धूरपि। धातव्याऽसौ इति दिधिषूः। अस्यैव धातोः कूप्रत्यये द्विर्वचनम्, युगागम इत्वं च निपात्यन्ते।
10. औणादिके [द. उ. 3-27] आनकप्रत्यये रूपम्। धानकः=सुवर्णपरिमाणम्।
11. निपूर्वकादस्मात् औणादिके [द. उ. 5.26] क्युप्रत्यये रूपम्। निधनम्=विनाशः। बाहुलकाद् धनमित्यपि क्युप्रत्यय एव बोध्यः।

A. 'निष्ठां गते दत्रिमसभ्यतोषे विहित्रिमे कर्मणि राजपत्न्यः।' भ. का. 1.13.
B. 'चिन्तावन्तः कथां चक्रुरुपधाभेदभीरवः।' भ. का. 7.74.
C. 'दित्वा करुणं सशब्दं गोत्राभिधायं सरितं समेत्य।' भ. का. 3.50.